

Вайман Володимир Львович, учитель математики ліцею природничо-наукового навчання м. Жовтих Вод Дніпропетровської обл.

Вайман Раїса Андріївна, учитель математики ліцею природничо-наукового навчання м. Жовтих Вод Дніпропетровської обл.

Тема уроку: Парні і непарні функції (9 клас)

Мета: працювати над засвоєнням учнями означень:

- парна функція;
- непарна функція;
- функція не є парною і не є непарною;
- формування вміння побудови графіків парних та непарних функцій.

Тип уроку: засвоєння вмінь та навичок

Наочність та обладнання: мультимедійна дошка, презентація, конспект уроку

ХІД УРОКУ

I. Організаційний етап.

Перевірка готовності до уроку.

II. Актуалізація опорних знань. Виконання усних вправ.

1. Функція $g(x)$ є парною. Чи може виконуватися рівність:

а) $g(1) - g(-1) = 2$

б) $g(2) \cdot g(-2) = -2$

в) $\frac{g(3)}{g(-3)} = -1$

г) $\frac{g(1)}{g(-1)} = 0?$

2. Функція $g(x)$ є парною. Чи обов'язково виконується рівність $\frac{g(2)}{g(-2)} = 1?$

3. Функція $g(x)$ є непарною. Чи може виконуватися рівність:

а) $g(1) - g(-1) = 0;$

б) $g(1) - g(-1) = 2.$

в) $\frac{g(2)}{g(-2)} = 1$

г) $\frac{g(2)}{g(-2)} = -1?$

III. Формування умінь і навичок

Дослідіть на парність функцію:

1) $f(x) = \frac{x}{x}$;

5) $f(x) = \sqrt{4-x^2}$;

2) $f(x) = \frac{x-1}{x-1}$;

6) $f(x) = \sqrt{x^2-4}$;

3) $f(x) = \frac{x^2-1}{x^2-1}$;

7) $f(x) = \frac{|x|}{x}$

4) $f(x) = \frac{x^2+1}{x^2+1}$;

8) $f(x) = \frac{|5x-2|+|5x+2|}{x^2-1}$

Зразок дослідження функції на парність.

Дослідити функцію $f(x) = \sqrt{2-x} - \sqrt{2+x}$ на парність.

Розв'язання

Знайдемо область визначення функції з умови:

$$\begin{cases} 2-x \geq 0, \\ 2+x \geq 0. \end{cases}$$

Звідси, $-2 \leq x \leq 2$ і область визначення функції $g(x)$ симетрична відносно початку координат. Для будь-якого $x \in D(g)$ маємо:

$$g(-x) = \sqrt{2+x} - \sqrt{2-x} = -(\sqrt{2-x} - \sqrt{2+x}) = -g(x).$$

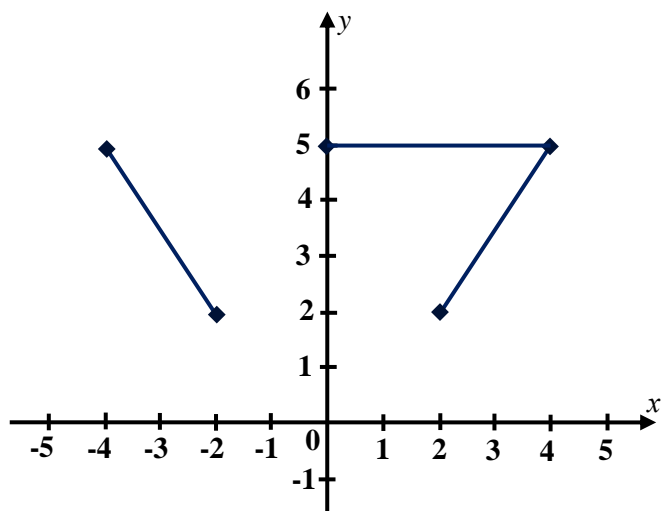
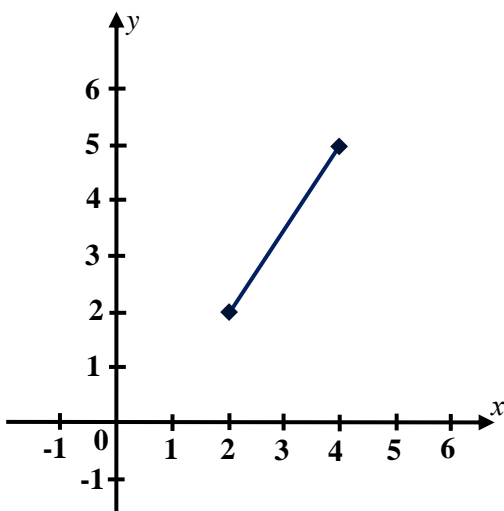
Отже, функція $g(x)$ є непарною.

IV. Застосування означень парності і непарності функцій до побудови графіків.

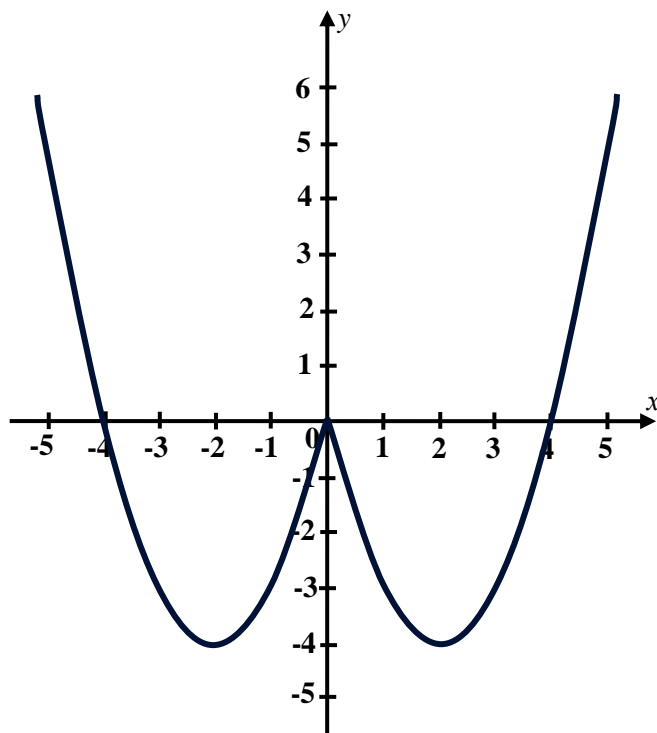
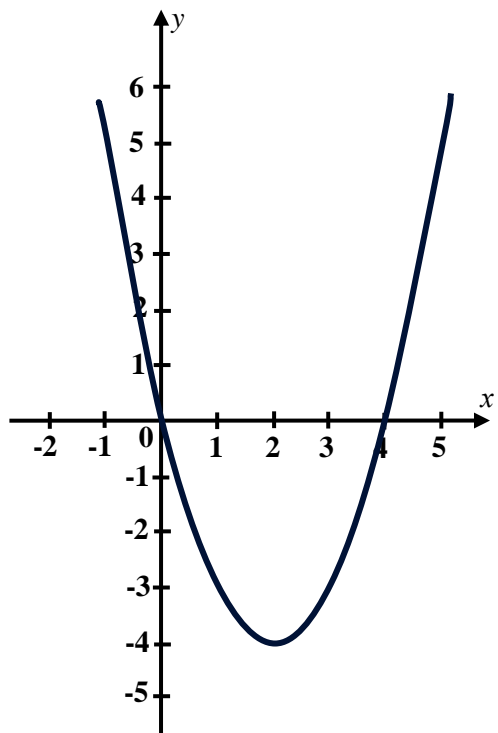
1. Використовуючи графік функції $y = f(x)$, побудуйте графік функції $y = f(|x|)$.

Відповідь:

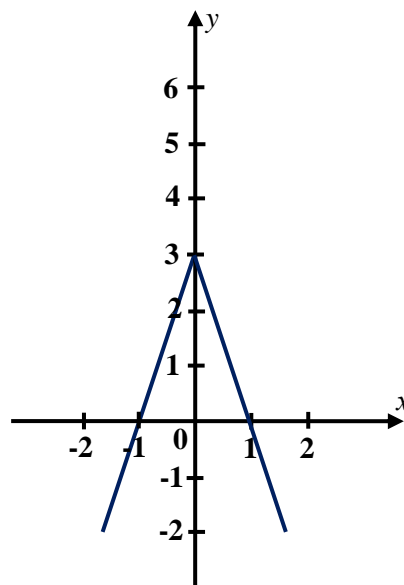
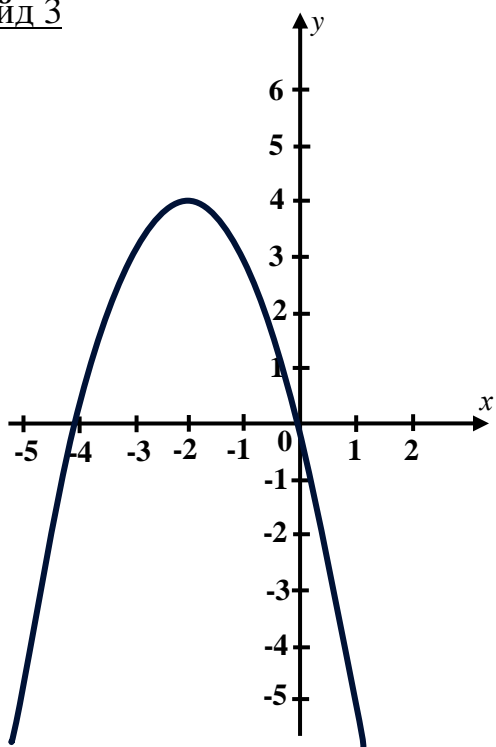
а) Слайд 1

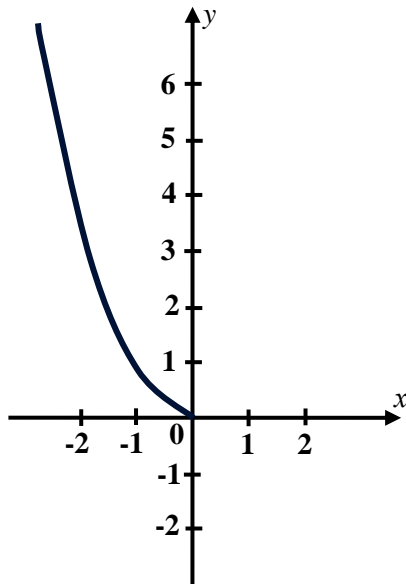
б) Слайд 2

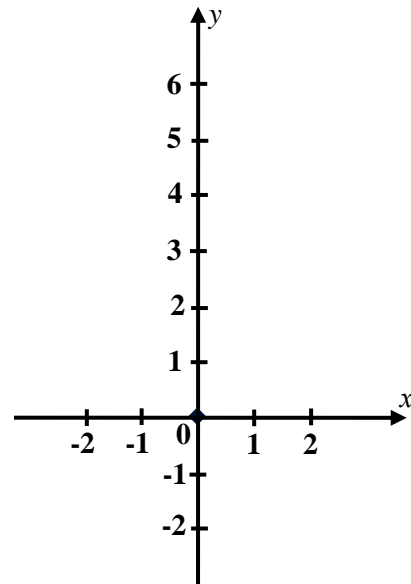
в) Слайд 3

г) Слайд 4

Точка (0;0)

2. Використовуючи графік функції $y = f(x)$ (див. слайди 1, 2, 3, 4), побудуйте графік функції $y = -f(-x)$.

V. Самостійна робота.

I варіант	II варіант
1. Дослідити на парність функцію і побудувати її графік.	
а) $f(x) = \frac{2x-1}{2x-1}$; б) $f(x) = 3$; в) $f(x) = \frac{x^2-1}{x^2-1}$; г) $f(x) = \frac{x-1}{x^2-1}$.	а) $f(x) = \frac{3x+1}{3x+1}$; б) $f(x) = -5$; в) $f(x) = \frac{2x^2-1}{2x^2-1}$; г) $f(x) = \frac{x-2}{x^2-4}$.
2. Функція $f(x)$ є	
непарною	парною
Знайти:	
а) $f(-4) - f(4)$; б) $f(-4) + f(4)$, якщо $f(4) = a$.	а) $f(3) - f(-3)$; б) $f(3) + f(-3)$, якщо $f(-3) = a$.
3. Функція $f(x)$ є парною, функція $g(x)$ - непарною. Функція $h(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$ визначена. Дослідіть на парність функцію $h(x)$.	3. Непарні функції f і g такі, що функція $h(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$ визначена. Дослідіть на парність функцію $h(x)$.

VI. Домашнє завдання.

Домашня контрольна робота

Дослідіть функцію на парність і побудуйте її графік:

$$1) y = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}};$$

$$2) y = \frac{x^2 - 9}{x - 3};$$

$$3) y = \sqrt{2} + 1;$$

$$4) y = \frac{x^2 - 9}{x^2 - 9};$$

$$5) y = \sqrt{x^2 - 4};$$

$$6) y = \sqrt{4 - x^2};$$

$$7) y = \frac{|x|}{x};$$

$$8) y = \frac{|x^2 - 9|}{x^2 - 9}.$$